

תת"ע 5143/09/16 - מדינת ישראל נגד ח'לאילי רפיק

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

16 ספטמבר 2018

תתע"א 5143-09-16 מדינת ישראל נ' ח'לאילי רפיק

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מדינת ישראל
באמצעות עו"ד אייל עמאר

המאשימה

נגד
ח'לאילי רפיק.
באמצעות עו"ד סלים אבו חרפה

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם לא הוצא), תוקף רישיון הרכב פקע בתקופה העולה על 6 חודשים וללא תעודת ביטוח תקפה.
 2. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 31.8.16, בסמוך לשעה 11:10, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "פיאט", מ.ר. 5937610. אותה עת נהג ללא רישיון נהיגה, כשרישיון הרכב פקע בתאריך 6.1.15, וללא תעודת ביטוח תקפה.
 3. ב"כ המאשימה עתר לעונש מאסר בפועל, לתקופה שבין 15 ימים ועד 18 חודשים, מאסר על תנאי, ופסילה בפועל לתקופה שבין 6 חודשים ועד 60 חודשים, וקנס.
 4. ההגנה עתרה להסתפק בפסילה לצמיתות ומאסר מותנה מרתיע.
- לשיטתה, הנאשם, בן 83, חולה לב וסכרת, אושפז פעמים רבות, ומרותק למיטה (הוגש תיעוד רפואי). סנגורו טען בדיון, כי מאז עריכת תסקיר המבחן, 28.12.17, חלה החמרה במצבו הרפואי של הנאשם, שנאלץ להעזר בתנועותיו בנכדיו ובעוזרת.
- הוטעם כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, קיבל אחריות על מעשיו ולעבירה לא נלווית עבירה נוספת. בנסיבות אלה, צוין, אין זה המקרה המתאים להטלת עונש של מאסר בפועל, ובפרט שעסקינן במקרה חד פעמי כשעברו התעבורתי של הנאשם נקי. לעניין הקנס צוין כי הנאשם חי מקצבת זקנה של המוסד לביטוח לאומי ואין לו כל תמיכה אחרת.
- מתסקיר המבחן, מיום 28.12.17, עולה כי הנאשם הוזמן פעמיים לשירות המבחן אך לא התייצב. בשיחה טלפונית שהתקיימה עם בנו נמסר כי הנאשם במצב בריאותי קשה, סובל ממחלות רבות, המונעות ממנו לתפקד באופן עצמאי ועל כן נבצר ממנו להתייצב בשירות המבחן. בנו התבקש להמציא מסמכים רפואיים רלוונטיים ומהמסמכים עלה כי החל

משנת 98' סובל הנאשם ממחלות שונות, לרבות, מחלת לב, ורטיגו, כאבי גב כרוניים, המקרינים לרגליים והרניה וינטראלית. עם זאת, התרשם שירות המבחן כי לא מופיעה במסמכים סיבה קונקרטית שבעטיה הנאשם אינו יכול להתייצב בשירות. עוד צוין כי בשיחה נוספת עם בנו, לצורך תיאום פגישה נוספת, ציין הבן כי הנאשם אושפז מספר ימים בבית חולים ואינו יכול להתחייב להתייצב בשירות. נוכח האמור התרשם השירות מדפוס של חוסר שיתוף פעולה, ועל כן, צוין, לא עלה בידם להכין תסקיר כנדרש.

חומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

5. עבירת נהיגת רכב בידי מי שאינו מורשה, מהווה פגיעה בערכים החברתיים של בטחון הציבור, בחובה לציית לחוק ובאינטרס הציבורי המחייב הרשאה לנהיגה ברכב, לאחר שנבחנים כישוריו והתאמתו של הנהג בידי הגורמים המוסמכים לכך.

במקרה דנן הפגיעה בערך המוגן גבוהה משלא הוציא הנאשם רישיון מעולם.

בתי המשפט מתייחסים בחומרה לעבירה של נהיגת בלתי מורשה, לגבי מי שלא הוציא מעולם רישיון נהיגה.

6. ברע"פ 2666/12 עטאללה נ' מדינת ישראל (23.4.2012) ציין בית המשפט כי:

"נהיגה בלי רישיון משמעה הסטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור"

7. ברע"פ 3149/11 בראנסי ראסם נ' מדינת ישראל כינה בית המשפט נהיגתו של נהג בלתי מורשה כ"איום נע" על הכביש בציינו כי יש להטיל ענישה ממשית אשר תהווה הרתעה ותמנע עבריינים פוטנציאליים לנהוג ללא רישיון.

8. בעפ"ת 37090-05-10 אימן עודה נ' מדינת ישראל, בהתייחסו לחומרת העבירה והסיכון הטמון בה, קבע בית המשפט:

"אין להקל ראש בסיכון הנובע מהעבירה של נהיגה ללא רישיון. אדם הנוהג מבלי שיש בידי רישיון נהיגה כלל, לעתים רבות אינו בקיא בחוקי התנועה ובאופן הפעלת הרכב. בכל אלה יש כדי להוות סיכון ממשי ומיידי לכלל הציבור בכביש - נהגים אחרים, הולכי רגל ואף המערער עצמו"

מדיניות הענישה

9. בעפ"ת (י-ם) 52021-04-13 מדינת ישראל נ' עבאסי (11.6.13), בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, בפעם הראשונה, כשמדובר בצעיר בן 21, אימץ בית המשפט המחוזי את גזר דינו של בית משפט קמא, אשר קבע כי

מתחם הענישה במקרים אלה נע בין מאסר מותנה למאסר ימים, אך נקבע כי בנסיבות התיק אין מקום לשלוח את הנאשם מאחורי סורג וברית. כב' השופט א' כהן הותיר את המאסר המותנה שנקבע ל - 3 חודשים, למשך שנתיים, ופסילה על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים, אולם האריך את תקופת הפסילה ל - 12 חודשים, קבע כי אין לאפשר למשיב לגשת למבחנים הקשורים ברישיון הנהיגה בתקופה זו והעמיד את הקנס על סך 3,000 ש"ח.

10. **בעפ"ת 46373-01-17 עבדו נ' מדינת ישראל**, (15.2.17), הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בקטנוע ללא רישיון נהיגה מעולם, וללא ביטוח. מותב זה דן את הנאשם לפסילה לתקופה של 5 חודשים, מאסר מותנה של 3 חודשים, למשך 3 שנים, פסילה מותנית של חצי שנה למשך 3 שנים וקנס בסך 1,500 ₪. בית משפט קמא ציין את הודייתו בהזדמנות ראשונה, העדר רישום תעבורתי ופלילי, גילו הצעיר של הנאשם והיותה של העבירה ראשונה מסוגה עבורו. בית המשפט המחוזי אימץ את גזר הדין

11. **בעפ"ת (ים) 22853-06-12 מדינת ישראל נ' בנימיני** (מיום 4.9.12), בנהיגה ללא רישיון נהיגה על קטנוע, אימץ בית המשפט את עמדת בית משפט קמא, אשר קבע כי יש להקל עם הנאשם לאחר שהוציא רישיון נהיגה, ולא השית עליו מאסר. רכיבי גזר הדין - מאסר מותנה של חודש, פסילה על תנאי וקנס בסך 1,000 ש"ח נותרו על כנם כשתקופת הפסילה שנקבעה ל - 89 יום הוארכה ב - 90 יום נוספים.

12. **בעפ"ת (ים) 4420-09-12 מ"י נ' פכורי** (29.1.13), בעבירה שניה של נהיגה ללא רישיון נהיגה (פקע למעלה מעשור בשל קנסות), העיר כב' השופט אמנון כהן כי **"במקרים המתאימים בעבירות מסוג זה ניתן יהיה להטיל גם מאסר בפועל"**. עם זאת, בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם, והיותו אב לארבעה, קבע כי אין מקום להטיל מאסר, אימץ את גזר הדין לעניין המאסר המותנה (30 יום) למשך 3 שנים, וקבע כי יש להגדיל את הקנס משמעותית והעמידו על סך 5,000 ₪.

13. **בתעא (ים) 9288-07-16 מדינת ישראל נ' חיים אברהם דרי** (26.1.17) - הנאשם הורשע בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח. הנאשם ללא עבר תעבורתי או פלילי ואוחז ברישיון נהיגה תקף. כב' השופטת ש' זוכוביצקי-אורי דנה את הנאשם לקנס בסך 750 ₪, פסילה של 4 חודשים על תנאי למשך 3 שנים, מאסר מותנה של חודשיים למשך שנתיים, וביצוע צו של"צ בהיקף של 150 שעות.

14. **בתת"ע (ים) 18780/08 מדינת ישראל נ' ברטלט** (מיום 1/7/10), נהיגה ללא רישיון נהיגה בפעם הראשונה, כשהנאשם ללא הרשעות קודמות, נגזרו עליו פסילה לתקופה של 3 חודשים, פסילה על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך 1,200 ₪, מאסר על תנאי של חודש למשך 3 שנים ואיסור שימוש ברכב לחודשיים. צוין כי במהלך תקופת הפסילה, משרד הרישוי יאפשר לנאשם להשלים שעורי נהיגה ואף לגשת למבחנים.

15. **בתת"ע (ים) 7954-03-11 מדינת ישראל נ' נאבלסי** (מיום 17/5/12), צעיר מתחת לגיל 21 שעבר עבירה אחת, הוציא רישיון נהיגה ועל פי התסקיר הפנים את חומרת מעשיו, נדון למאסר מותנה של 4 חודשים למשך 3 שנים, פסילה לחודשיים, פסילה על תנאי של 5 חודשים, למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,200 ₪.

16. עיון בפסיקה, בנסיבות דומות, חריגות, מלמד על מתחם ענישה הכולל, בעבירה ראשונה של נהיגה ללא רישיון

נהיגה, הסתפקות במאסר מותנה ובפסילה הנעה בין 3 חודשים ועד 12 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

קביעת העונש הראוי לנאשם

17. הענישה היא לעולם אינדוידואלית, ועל בית המשפט לבחון, לצד מתחם הענישה המקובל, את המקרה הפרטי שבפניו ולשקול מהו העונש המתאים בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

במקרה דנן, הנאשם נהג ללא רישיון נהיגה כלל, ללא רישיון רכב, שפקע כשנה לפני ביצוע העבירה וללא תעודת ביטוח.

אין מחלוקת, כי עסקינן בעבירה חמורה, אשר הסיכון הכרוך בה למשתמשי הדרך ולנהג עצמו הוא רב וממשי.

18. לצד הנסיבות החמורות של ביצוע העבירה, יש לשים לב כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות על מעשיו ונעדר עבר תעבורתי או פלילי וזוהי לו עבירה ראשונה מסוגה. יוטעם כי הנאשם, בן 83, סובל משלל מחלות, כפי שפורט בפני ובתסקיר המבחן. יצוין כי סנגורו הטעים בדיון כי מאז הגשת התסקיר חלה הרעה במצבו הבריאותי של הנאשם.

24. **לאחר ששמעתי את ב"כ הצדדים וטיעוניהם, שקלתי את האינטרס הציבורי, עיינתי בפסיקה, נתתי דעתי לכך שמדובר בעבירה חמורה, אך מנגד התרשמתי מנסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו המבוגר, היותו חולה והעדר עבר תעבורתי קודם, הגעתי למסקנה כי אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:**

1. אני דנה את הנאשם לחמישה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה.

2. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת לצמיתות.

לאור הצהרת הנאשם כי אין לו רישיון נהיגה תקף להפקדה. אין צורך בהפקדה ומניין הפסילה יחל מהיום.

3. אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 5,000 ש"ח, אשר ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 4.11.18. לא יעמוד הנאשם בתשלום אחד תעמוד כל יתרת הקנס לתשלום באופן מיידי.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בחיפה תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ט, 16 ספטמבר 2018, במעמד הנוכחים

